

מבוא לפילוסופיה יוונית ב' - סמסטר אביב תשפ"ב (אפלטון ואריסטו)

Introduction to Greek Philosophy

ד"ר אנדי גרמן (agerman672@gmail.com)

הרצאה – ימי ג' 10-12, בנין 90 חדר 323

שעות קבלה (מרצה): גמיש, בתיאום ראש

מתרגל: מר אלון כהן alco@post.bgu.ac.il

שעות קבלה (המתרגל): גמיש, בתיאום מראש

דרישות קדם לקורס: השלמת בהצלחה של סמסטר 'א' של הקורס, על ההרצה והתרגילים

קורס זה מהווה חלק שני בסקירה מקיפה של ההגות היוונית הקלאסית מתחילתה בפילוסופים הקדם-סוקראטיים ועד לאפלטון ואריסטו, כשהאחרון ישמש מוקד לדיונו בסמסטר האביב. סילבוס הזה מתייחס למטלות, חומרי קריאה וציונים של סמסטר האביב.

במהלך עיונינו המשותף נלמד כיצד מספר שאלות יסוד חוזרות ועולות אצל כל ההוגים הנדונים ונעמוד על הנסיונות לענות עליהן. הנסיונות הללו קבעו את דמותה של הפילוסופיה ביוון ואת גילגוליה של כל החשיבה הפילוסופית - הן על היקום והן על החוויה האנושית - עד ימינו. כך יתאפשר לנו לראות את הפילוסופיה היוונית, ואת הפילוסופיה בכלל, לא כסידרה של דעות מוזרות של הוגה כזה או אחר בעבר, אלא כמארג של שאלות העולות בעקבות המוזרות הטבועה בהוויית העולם.

בין היתר ייסוב הדיון סביב הנושאים הבאים: מהות החקר פילוסופי, מבנה היקום, מושא הידיעה והגדרת האמת, טיב הנפש ומבנה היכולות שלה, השלמות האנושית והדרכים להשגתה.

Introduction to Greek Philosophy - Spring Semester (Dr. Andy German)

This course is the second half of our survey of Greek thought from its pre-Socratic beginnings through Plato and Aristotle, who will be the focus of our attention in the spring semester. Our goal is to understand how a set of permanent philosophical concerns reappear, and are treated in different ways, in the works of these thinkers. In this way we will be able to understand how Greek philosophy, and philosophy in general, constitutes not a procession of odd opinions held by different thinkers throughout history, but a unity of ways of questioning - and trying to articulate - the oddity which characterizes Being as a whole.

We will focus on the following topics: the nature of philosophy, the structure of the cosmos, thinking and its true objects, the nature of the soul and the achievement of human perfection.

1. מטלות ומרכיבי הציון:

כמו בסמסטר הסתיו, גם בסמסטר האביב המבוא לפילוסופיה יוונית בנוי משתי חטיבות: ההרצאה (2 נק"ז) והתרגיל (1 נק"ז). במערכת ההרשמה אלה מופיעים לכם כשני קורסים נפרדים, אך בכל סמסטר, תלמידי המחלקה לפילוסופיה חייבים ברישום גם להרצאה וגם לתרגיל כדי לעמוד בחובות הקורס. בגיליון הציונים שלכם יופיע ציון אחד כולל עבור כל הקורס (הרצאה ותרגיל יחד) כשהוא מחולק כדלקמן:

מרכיבי הציון בהרצאה (שהם 2/3 מהציון הכולל של הקורס):

א. נוכחות בלפחות 80% (11 מתוך 13) פגישות ההרצאה הינה חובה (תלמיד שיעדר משיעורים מעבר למכסה המותרת הנ"ל, מבלי אישור בכתב מהמרצה, לא יוכל להגיש את העבודה המסכמת ובכך ייכשל בקורס).

ב. עבודה מסכמת (נושא והנחיות יפורסמו לקראת סוף הסמסטר): 100% מהציון בהרצאה
ג. שאלות בונוס: כדי שנוכל לבחון ביתר עומק כיצד אתם מתמודדים עם חומר הלימוד, יונהג פרום שאלות באתר הקורס במערכת MOODLE ("פורום ההלניסטים"). לפרוים זה תוכלו להעלות שאלות על קטעים או סוגיות לא מובנים או כאלה שלדעתכם דורשים הרחבה. תלמידים שיעלו במהלך כל סמסטר שאלות ו/או יענו בצורה מפורטת ומועילה על שאלות של תלמידים אחרים כדי לקדם את הדיון בפרוים, יזכו לנקודת בונוס על כל השתתפות כזו, עד למקסימום של 5 נקודות בונוס בציון הסופי בהרצאה. ובכל מקרה הוספה כזו של נקודות לא תעלה את הציון בתרגיל מעבר ל-100.

אוניברסיטת בן גוריון בנגב - המחלקה לפילוסופיה

מרכיבי הציון בתרגיל (שהם ביחד 1/3 מהציון הכולל של הקורס):

א. נוכחות והשתתפות: נוכחות בלפחות 80% (כלומר, 11 מתוך 13) מפגישות התרגול הינה חובה עפ"י תקנון האוניברסיטה. היעדרות מעבר למכסה המותרת ללא אישור בכתב מהמתרגל יגרום לכשלון ואי הכרה בנקודות הזכות של התרגיל. למתרגלים שמור שיקול הדעת לתת תוספת של עד 5 נקודות בנוסף לציון הסופי בתרגיל על השתתפות פעילה ותורמת בתרגולים. למען הספר ספק, שיקול דעת זה הוא בסמכותם הבלעדית של המתרגלים, אין עליה עוררין, ובכל מקרה הוספה כזו של נקודות לא תעלה את הציון בתרגיל מעבר ל-100.

ב. 3 מטלות כתיבה קצרות (עד 600 מילה כל מטלה) על חומר הקריאה: ביחד 75 נקודות מהציון בתרגיל

ג. 2 מטלות קריאה ובקיאות במהלך הסמסטר: ביחד 25 נקודות מהציון בתרגיל

1. המדובר בשאלות שתקבלו על חומר הקריאה להרצאה **עתידיה**, ועליה תתבקשו לענות לפני ההרצאה. השאלה תדרוש תשובה של לא יותר מפסקה אחת.

2. מדיניות הארכות:

הארכות מועדים תאושרנה רק בגין מילואים, מחלה, מקרה חירום או אירוע חריג אחר כגון מוות במשפחה, חו"ח. כל ארכה מצריכה אישור בכתב מהמרצה או המתרגל, בהתאמה, כנגד המצאת הוכחות ואישורים מספקים (אישור מילואים, מחלה וכו'). על כל איחור לא מאושר בהגשת מטלה, בין בתרגיל ובין בהרצאה, תרדנה שתי (2) נקודות לכל יום איחור. לא תתקבלנה מטלות או עבודות שהוגשו באיחור של יותר משבוע ימים.

3. העתקה ופליגיאט:

פליגיאט, כלומר העתקה של משפטים, ורעיונות, ו/או קטעים שלמים ממקור כלשהו (מספר, מהאינטרנט, מתוכנת מחשב כלשהי, ומעבודתו של מישהו אחר) מבלי לציין זאת ומבלי הפניה כדן בהערת שוליים לאותו מקור, הינה העבירה החמורה ביותר באוניברסיטה. היא בבחינת גזל קניינים הרוחני של אחרים. כני"ל לגבי הגשת עבודה שנכתבה כולה, או חלקה, ע"י מישהו אחר (או נרכשה בכסף) כאילו היתה שלכם. אציין גם שלמרות שאינני מתנגד, כמובן, לסיעור מוחות ודיונים בצוותא, **את הכתיבה עליכם לעשות לבד**. כל חשד לפליגיאט יטופל במסגרת וועדת המשמעת של האוניברסיטה והרשעה בעבירה כזו גוררת עונשים כבדים ביותר שעשויים להשפיע על כל עתידכם האקדמי ואף מעבר לו.

4. חומרי קריאה:

חומר הקריאה הנדרש יועלה לאתר הקורס כ-PDF או יונח במדור השמורים בקומת הכניסה בספריית ארן (את כל כתיבי אפלטון בתרגום עברי של י.ג. ליבס ניתן למצוא, למשל, במדור השמורים ויש עותקים נוספים במדפים בפתוחים וכני"ל לגבי הגרסאות העבריות והאנגליות של החיבורים האריסטוטליים בהם נעסוק). למען הסר כל ספק, עליכם התלמידים מוטלת החובה הבלעדית להשיג את כל חומר הקריאה ולהכינו להרצאה ולתרגיל.

לו"ז ההרצאות והמטלות (ייתכנו שינויים קלים):

שיעור	נושא ההרצאה	חומר הקריאה	הערות
			מועדי הגשה יהיו עד 23.59 בלילה של אותו יום)
1	14.3.2023	אפלטון: "פוליטיאה"	הפוליטיאה כולה מופיעה בכרך ב' של כתבי אפלטון בתרגום ליבס
2	21.3.2023	אפלטון: "פוליטיאה"	
3	28.3.2023	אפלטון: "פוליטיאה"	
4	4.4.2023	אפלטון: "פוליטיאה"	מטלת כתיבה מס' 1 על הפוליטיאה ספרים 1-6 (יוגש עד 4.4.2023)
חופשת פסח 5-12 לאפריל			
5	18.4.2023	אריסטו: החכמה – תיאור ראשוני	שאלת בקיאות מס' 1 על מטפיזיקה ספר א וספר א זוטא (יוגש ב-18.4.23 עד השעה 1000)
25.4.2023 – יום הזכרון (אין שיעור)			
6	2.5.23	אריסטו: מה פירוש "להיות"? מהי "הוויה"?	שימו לב: רק חלקים מתוך המטפיזיקה תורגמו לעברית (הם מופיעים כנספחים בכרך ג' של קובץ האוני' הפתוחה, "אריסטו"). קטעי התרגום האלה הועלו לאתר הקורס. בהרצאה נעבוד עם התרגום האנגלי המעולה של Joe Sachs)
7	9.5.2023	אריסטו: מה פירוש "להיות"? מהי "הוויה"?	מטלת כתיבה מס' 2 על המטפיזיקה ספרים גמא ג' וזטא

אוניברסיטת בן גוריון בנגב - המחלקה לפילוסופיה

17.5.23	יוגש ב-	2. מטפיזיקה ספר Z (זיתא), פרקים א-ד, י"ז			
8	16.5.2023	אריסטו: מה זה "טבע"? מהו יש טבעי?	הפיזיקה ספר א, פרק 1, וספר ב, פרקים 1-3	חלק מהפיזיקה של אריסטו תורגם לעברית ע"י יהודה לנדא (ספרי מופת, בהוצאת מאגנס). בכיתה נעבוד עם התרגום האנגלי של Sachs	
9	23.5.2023	אריסטו: מה זה "טבע"? מהו יש טבעי?	הפיזיקה ספר ב, פרקים 1-3 וספר ג, פרקים 1-3	שאלת בקיאות מס' 2 על הפיזיקה של אריסטו (יוגש ב-23.5.2023 עד 1000)	
10	30.5.2023	אריסטו: מהי סגולה טובה? מהם חיים מאושרים?	האתיקה הניקומאכית, ספרים 1 + 2, תרגם לעברית י. ליבס	האתיקה תורגמה לעברית ע"י י.ג. ליבס. בכיתה נעבוד עם התרגום האנגלי של Joe Sachs	
11	6.6.2023	אריסטו: מהי סגולה טובה? מהם חיים מאושרים?	האתיקה הניקומאכית, ספרים 1 + 2, + ספר 3, פרקים 1-3		
12	13.6.2023	אריסטו: הסגולות הטובות המעשיות	האתיקה הניקומאכית ספר 3, פרקים 3,4 ו-10-12, ספר 4, פרקים 3,4	מטלת כתיבה מס' 3 על האתיקה הניקומאכית ספרים 1-4 (יוגש עד ה-21.6.2023)	
13	20.6.2023	אריסטו: הסגולות העיוניות ומהות החיים המאושרים	כל ספר 6 ספר 10, פרקים 6-8		שיעור יחל ב-10.00

* * * תאריך הגשת עבודות הגמר 1.8.2023 * * *
 נא תשומת ליבכם: אין מועדים נוספים להגשת עבודת הגמר!!